

Р. Ф. Кирчів

Карлович Ян

КАРЛОВИЧ ЯН (Karłowicz Jan; 28. 05. 1836, с. Субортовичі, нині Субартоніс, Литва – 14. 06. 1903, Варшава) – мовознавець, етнограф, музикознавець. Член Краків. АН (1877). Закін. Моск. (1857) та Берлін. університети (1869). Навч. у Париз. університеті та Брюссел. консерваторії. Викладав 1871 музику у Варшаві. Ред. етногр. ж. «Wiśła» (1888–99), навколо якого згуртував багатьох учених з різних країн. На запрошення К. із виданням співпрацював І. Франко. У журналі систематично друкували рецензії на праці укр. і польс. авторів з укр. фольклористики й етнографії. Досліджував польс. власні імена, нар. етимологію (ст. «O chacie polskiej» // «Pamiętnik Fizyjograficzny», 1884, т. 4; «O imionach własnych polskich miejsc i ludzi» // там само, 1885, т. 5; 1886, т. 6). Розвивав порівняльне вивчення польс. фольклору різних жанрів, до якого залучав тексти з укр. фольклору («Piękna Meluzyna i królowna Wanda» // «Ateneum», 1876; «Najnowsze badania podań i ich zbiory» // там само, 1883; «Podania o Madeju» // «Wiśła», 1888–91; «Ze świata baśni» // «Tygodnik ilustrowany», 1892); окремі праці присвяч. систематизації польс. нар. пісенності («Studia nad treścią i formą pieśni ludowych polskich» // Prawda, 1882; Systematyka pieśni ludu polskiego // «Wiśła», 1889–90). Видав збірник литов. і білорус. казок «Podania i bajki ludowe zebrane na Litwie» (Kraków, 1887). Автор істор.-літ., публіцист. статей. Ініціатор видання, один з укладачів і гол. ред. «Słownika języka polskiego» (т. 1–8, Warszawa, 1900–27), уклад «Słownik gwar polskich» (т. 1–6, Kraków, 1900–11). К. належать також музикознавчі праці. Листувався з М. Сумцовим, І. Франком, М. Янчуком.

Рекомендована література

1. *Życie i prace Jana Karłowicza (1836–1904)*. Książka zbiorowa. Warszawa, 1904;

2. H. Kapeluś. Jan Karłowicz // Dzieje folklorystyki polskiej. 1864–1918;
3. Юзвенко В. І. Франко: українсько-польські фольклористичні взаємини // Укр.-польс. культурні взаємини XIX–XX ст. К., 2003.

Бібліографічний опис:

Карлович Ян / Р. Ф. Кирчів// Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2012. – Режим доступу:

<https://esu.com.ua/article-9858>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).